

A. 167 應.

Basilica Y.

Thematia sive Propositiones...

R.M.K. II. 195.

A.R. Madama III. 7. foli
crypton (was Mitoria
Kolligian. crypton

THEMATA
SIVE
PROPOSITIONES
pro defensione
in innovationis, cō-

~~SENTENTIAM~~ PROHIBITIONEM
ET DECRETVM ROMANI PRAE-
sulis quo via veritatis doctrinae
coelestis praecluditur.

Basiliens
Disputanda in Transilvania, ad concessionem
ILLVSTRISSIMI PRINCIPIS.

III. ESDRAE III.
Forte vinum. Fortior est Rex. Fortiores
sunt mulieres, super omnia autem,
vincit VERITAS.

CLAVDIOPOLI.

NAGY A
KOVACS

1387

ILLVSTRISSI-
MO PRINCIPI AC DOMINO D.
SIGISMUNDO BATHORIO, MAXIMAE
spei & florenti adolescenti, VAIVODAE
TRANSYLVANIAE AC SICV-
lorum perpetuo Comiti etc.
Domino suo clementissimo.

À DEO omnipotenti, patre D. nostri IESV
CHRISTI, & per eum nostro, felicem Regni
gubernationem, & vitam salutarem atque
longevam, Cels. V. toto pectore precatur.

ILLVSTRISSE PRINCEPS, Domine natura
clementissime. Haud dubito C. V. sepe legisse in
sacris Biblijs, & à pijs admonitoribus audiuisse,
Deum excelsum Reges & Principes ideo consti-
tuisse in tanto fastigio rerum ad gubernandos po-
pulos, ut sint defensores publicae pacis, ac iusticiam omnibus subdi-
tis administrent citra respectum personarum. Cum autem nos Pasto-
res Ecclesiarum, qui abiectis humanis traditionibus unum esse DEVM,
conditorem coeli & terra, eundemque patrem omnipotentem, cum
scriptura sacra et symbolo Apostolica confitemur, unum etiam Iesum
Christum Dei filium, conceptum spiritu sancto & virtute Altissimi,
natumque ex virgine Maria, & unum eorundem spiritum sanctum.
Cum, inquam, haec sit simplicissima nostra confessio, ad regulam vera-
bi DEI accommodata, attamen aggrauemur falso Arrianorum nomi-
ne, prohibiti sumus hucusque sub imperio inclyti Regis Poloniae, atq[ue]
etiam Illustrissimi Principis, & patris C. V. ab impressione nostrorum.

Summa f...

rum scriptorum, data interim potestate aduersarijs nostris & Dei
veri, hoc ipsum præstandi. Quod sanè palam est, ex impressione
Thesium à Iesuitis Claudiopoli disputatarum, & aliarum quoq; ma-
teriarum. Ita ex præiudicio humano, nobis lex iustitiæ adempta est.
Nam ego per scriptum responderam ad theses eorum, alij quoq; id-
ipsum mecum fecerant, cum in consistorio nostro decretum esset, non
debere quenq; nostrum cum illis disputare in loco priuato, sed in pu-
blico, & coram Regnicolis in frequentissimo conuentu. Cum maxi-
mo igitur animi dolore ac gemitibus assiduis, taciturnitatem tot an-
norum pertulimus, quandoquidem non licebat nobis per typogra-
phiam testari innocentiam nostram, & puræ atq; sanctæ nostræ con-
fessionis, & bonæ conscientie coram mundo reddere rationem. Ne
verò deinceps hoc ipsum accidat, sub placidissimo & equissimo tuo
Imperio, spe tenemur maxima, & omnino obsecramus atq; obtesta-
mur per suam æternam salutem, ac felix diuturnumq; imperium C.
V. quod à Deo accepit ad illustrandam neminis sui gloriam. Amen.

Nunc verò ego primus inter cæteros cooperarios nostri ordi-
nis prodeò in lucem, non fiducia ingenij, sed veritatis causse, quam
defendere suscepi, neque vlla ambitione motus, sed diuino excitatus
spiritu, ad obturandum os calumniatoribus et obrectatoribus nostris.
Decuit etiam me primum omnium in hanc certaminis arenam (quæq;
senem iam, & vigore ingenij atq; virium corporis penè destitutum)
prodire, partim hac de causa quod cæteris synergis meis propemo-
dum omnibus grandæuior sim, annis circiter duobus & triginta in
Ecclesiastica functione Deo & Christo militans, partim verò quod
sepe priuata scripta ad Iesuitas misi, quibus eos ad respondendum
inuitaui in patria vrbe Colosvar, sed mihi nunquam responderunt.
Hoc testari potest, si superuiuit Ludouicus Oreschalcus, tunc pater
seu Rector eorum, à quo oretenus quoque in ambitu claustris eius
vrbis responsionem ad mea scripta efflagitaui, sed abnegauit. Acces-
sit vltima caussa quod pridie Dominica veræ & non adulterinæ
Palmarum (quam nos ab initio inconcussè obseruamus, & quoad vi-
uemus obseruabimus) exhibitæ sunt mihi literæ quedam falsariæ siue
supposititiæ cum chartis deformissimas ineptias et iocos continentibus
quibus mea impetitur persona, ob somnium minimè fictum. In illis
nota

nota criminis Innouationis atq; seditionis mihi obijcitur ob eius inter-
pretationem, quasi nouum sit & non vsitatissimum in sacris literis
interpretari somnia diuinitus reuelata. Cum autem fabula istius por-
tentose autorem vel Iesuitam vel Iesuiticum aliquem esse autumem,
oportuit me publico scripto abolere crimen illud Innouationis falso
mihi obiectum, ne in nassam dolosi piscatoris inciderem.

Supplico itaq; C. V. tanquam Principi & domino nostro
clementissimo, vt benignis oculis respiciat, & me & mea moderna,
aut futura, si superuiuam Dei beneficio, scripta, quibus nihil aliud
moliatur, quam vt puritas & simplicitas verbi DEI & lux doctrinae
caelestis illustret corda hominum, DEVSq; vnus, ille pater cuncto-
rum glorificetur cum filio suo vnigenito, homine Iesu Christo, ad
dexteram & aequalitatem potentiae Dei patris exaltato, subiectis ipsi
omnibus potestatibus caelestibus, terrestribus, & infernis, ac iudicio
omnis carnis accepto, vt sicut honoratur pater, honoretur & filius
eius Iesus Christus, dicente ipsomet Ioa. s. Quibus sit laus, gloria &
gratiarum actio per infinita secula seculorum. Amen.

Vale Princeps & domine gratiosissime, &

DEVS C. V. gubernet, foueat & tu-
eatur ab omni malo. Iterum

AMEN.

CLAUDIOPOLI, Anno Iesu Christi
Saluatoris nostri, M. D. LXXXVII.
Mense Aprili.

Humilis ac fidelis
subditus C. V.

Stephanus Basilus
Claudiopolitanus,
servus DEI & Iesu
Christi.

Lectori

PIO ET CANDIDO SALVS ET GAVDI-
um in Domino et servatore nostro Iesu Christo.

ROVocavit me ad hoc certamen nescio quis ille, qui
opposuit sub fucato nomine spurcissimam impurae me-
tis fabulam somnio meo non fucato, de exclusione
Iesuitarum ex Transylvania, aut saltem ab urbe CO-
losvar. In hac fabula non solum meum honestum apud bonos et sen-
satos viros nomen contaminavit, sed videtur ablandiri Illustrissimo
Principi, domino nostro clementissimo et Regnicolis, ac quasi ar-
mare eos in me, mentione Innovationis et seditionis Anabaptisticae
in Germania. Sed quid effecit ille criminator et illusor mei scripti-
bona fide publicati? Id quod in prouebio dici solet, turdus sibi ma-
lum cacat. Nam Scribis et Phariseis tempore Iesu Christi id ipsum
sepius accidebat, ut dum ipsi vellent illaqueare, confundere Do. Iesum
nodosis atque insidiosis questionibus, sese confunderent, et iuxta san-
ctissimi Regis dictum, inciderent in foveam quam alij foderant. Vo-
luit turpis ille et iocularis scriptor patrocinari Iesuitis, et me pes-
fundare obiectione criminis Innovationis ac seditionis, sed tantum ab-
fuit ut me ab instituto deterreret, ut etiam zelo pio excitaret ad de-
fensionem Christianae Innovationis. David ille Rex ardentissimis pre-
cibus Deum orabat, ut cor mundum in se crearet, et spiritu nouo atque
spontaneo donaret atque fulciret cor suum. Cur vero nos abominamur
nouitatem doctrinae purioris, et innovationem spiritus nostri à Deo?
Quamobrem nemo mihi iure succensere poterit in hac causa, quod
Innovationem sanam et iustam propugnandam suscepi. Nec ledere
conatus sum Illustrissimum Principem dominum nostrum naturalem
et pientissimum, aut Spectabilem et Magnificum Do. Gubernatorem
Regni, vel ceteros Procures et Nobiles ista mea opera, vel conatu,
sed spem firmam concepi eandem libertatem mihi concedi ab Illustris-
simo

simio Principe Domino nostro clementissimo, qua haftenus vsi sunt
contra nos Iesuitae, prouocantes ad disputandum, excusis per Typo-
graphiam Propositionibus. Hac spe fretus emisi disputanda themata
ta, sed ad arbitrium Illustrissimi Principis, & Magnifici Domini
Gubernatoris, atque Procerum Regni, quos DEVS regat suo
spiritu. AMEN. CLAUDIOPOLI, Mense Aprili. Anno à partu
salute. M. D. XXXVII.

Stephanus Basilius Claudio-
politanus.

THEMATA

AD PROPVGNANDAM INNOVATIO- NEM CHRISTIANAM PROPOSITA.

I.

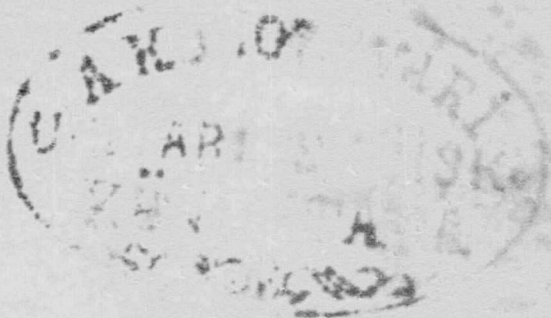
Quemadmodum vocabulum INNOVATIO-
nis latinum est, non barbarum, vsitatum, non
obsoletum: Ita res quoque siue prophanae aut civiles,
siue sacrae aut spirituales, quae illo exprimuntur, sunt
legitimae, & vsitatae, ac reprehensione minimè dignae.

II.

Sic dicimus de rebus civilibus, innovare agros,
leges, aedificia, templa, statuta, imperia, & id genus
alia. Nam huic vocabulo affine est aliud, RENOVARE,
utrumque descendens à verbo simplici, Novo, novas &c.

III.

De rebus autem spiritualibus seu divinis, itidem
recte dicimus, Innovare doctrinam Prophetica &
Apostolicam, signa sacramentalia, à Deo per Christum
instituta

8 43.
ferio
Q.
instituta & mandata, mores corruptos, leges Eccle-
sasticas,

IV.

Vt omnes homines naturaliter delectantur no-
vitatibus, easq; avidè appetunt, iuxta illud Plinii :
Natura humana novitatis avida : Ita Deus autor na-
turæ nova semper facit, respectu providentiæ, de qua
Christus aiebat Ioan. 5. Pater meus usq; modo ope-
ratur & ego operor. Nam per revolutionem anno-
rum, ac vices temporum, novas herbas & germina
nova in arboribus ex terra producit, ex quibus dat se-
mina nova, & fructus novos : Idem per novas ge-
nerationes animantium, conservat species eorum.

V.

Haud secus operatur Deus in Imperiorum ac
gentium mutationibus atq; cōstitutionibus iuxta sūm
beneplacitum, aut ut acta hominum merentur. Hinc
illud Danielis cap. 2. Qui mutat tempora & vices
temporum, qui deponit & creat reges, qui confert
sapienibus sapientiam &c. Item Solomonis : Re-
gnum de gente in gentem transfertur, propter iniu-
rias & dolos & fraudes,

VI.

Quinimo idem Deus populū suū in captivi-
tatem propter idolomaniam & alia scelera abducen-
dum, consolabatur de liberatione ac educatione ex
ea, his dulcissimis sermonibus per allegoriam dictis
Esa. 43. 65. 66. Ne memineritis priorum & antiqua
ne intueamini : Ecce ego facio nova, & nunc orien-
tur, utiq; cognoscetis ea. Item, Ecce ego creo cœlos
novos et terrā novā, & non erunt in memoria priora.

VII.

leges Eccle

lectantur no-
illud Plinij:
us autor na-
entia, de qua
modo ope-
onem anno-
& germina
sibus dat se-
r. novas ge-
eorum.

eriorum ac
s iuxta suu
ntur. Hinc
ra & vices
ui confert
onis: Re-
pter iniur

captivi
bducen-
tione ex
m dictis
antiqua
c orien-
o celos
priora.

VII.

VII.

9

Apostoli quoque Iesu Christi transtulerunt verba
Prophetæ Esaiæ & cæterorum, de ista corporali lira
elitarum liberatione, ad regnum Christi spirituale in
mundo exoriendum, & ineffabile gaudium popu-
li Novi Testamenti, Demum ad statum etiam futuri
seculi, ut legere est 1. Cor 1. 2. Pet: 3. Apoc: 21.

*Quintus 7 qd
in dntu
G. h. modum
10. 11. 12 13
1 Cor 1. N. 26
Dntu 20 fop
Nova fup
Apr 21. 21
Hphid ag
Gus 8 anato*

VIII.

Quid? Quod Deus etiã ad poenitentiam, siue
conuersionem, ac vitæ prauæ mutationem, hortaba-
tur populum suum per Ieremiam à similitudine no-
uationis agrorum, qui proscinduntur singulis annis
aratro, ad nouam sementem faciendam, siue vinea-
rum ex nouellis vitibus consitarum, quæ nouelleta
dicuntur. Verba prophetæ hæc sunt cap. 4. Innoua-
te vobis noualia, siue nouate vobis nouelleta, & ne
seminare in spinas.

IX.

Paulus Apostolus alludens ad verba prophetarum
de noua Dei creatione, itidem hortabatur cre-
dentes ad nouitatem vitæ instituendam, dulci appel-
latione nouæ creaturæ, sic scribens 2. Cor: 5. Proin-
de si quis est in Christo, noua creatura est, vetera
præterierunt, ecce noua facta sunt omnia. Et Gal: 5.
Nam in Christo Iesu neque circumcisio quicquam va-
let, neque præputium, sed noua creatura.

X.

Quod si iuxta sententiam & decretum synago-
gæ Romanæ, ea sunt tantum iusta, sancta, & bona,
quæ à patribus eorum antiquis tradita sunt, cur Pe-
trus

10
trus adhortabatur Iudæos qui fide Christo accesserant, ut patrum suorum traditiones auersarentur, à quibus eos Deus redemerat precioso sanguine filij sui, tanquam agni immaculati & incontaminati Christi. 1. Pet: 1.

XI.

Quàm pulchra verò est similitudo illa Paulina, sumpta à vestimentorum mutatione, qua Ephesianos credentes excitabat, hortando ad Sanctimoniam vitæ? Eius verba integre adscribam ex cap. 4. Vos, inquit, non sic didicistis Christum, siquidem illum audistis, & in eo docti fuistis, quemadmodum est veritas in Iesu, deponere iuxta priorem conversationem, veterem hominem, qui corrumpitur iuxta concupiscentias erroris, renouari vero spiritu mentis vestræ, & induere nouum hominem, qui iuxta Deum conditus est, per iusticiam & sanctitatem veritatis.

XII.

Ex his luce meridiana clarius fit, non omnia vetera esse bona & amplectenda, sed noua illis meliora, & magis quam illa vsurpanda. Solent enim hypocritæ, & supersticiosi doctores abuti nomine vetustatis, ad decipiendum simplices & incautos homines, referendo id non ad antiquitatem illam prophetarum, Christi, & Apostolorum: sed ad suos, ut vocant, Patres, Episcopos, & monachos rigidos, qui præscriptionibus, regulis, & traditionibus priuatis, quisque pro arbitratu suo, utebantur. Hos vocat Paulus operarios malos & dolosos qui suo ventri seruiunt per humilitatem & superstitionem angelorum, iuxta præcepta & doctrinas hominum Phil. 1. Colo: 2. Imo

monachis.

Im
piu

cul
uan
vete
Ma
geli
in t
hac
vinu
hoc
qui a
naru
nem

Apo
ro co
sioni
vero
Non
paulu
Expu
sperfi

pro h
fert c

Imò per blandiloquentiam & assentationem decipiunt corda simplicium. Rom: vlt.

XIII.

Christus Dominus Scribas & Phariseos sui seculi, conferebat vtribus veteribus, ac doctrinam Evangelij vino nouo, traditiones item illorum vesti veteri, & suam institutionem panno rudi seu recenti. Matth: 9. docens esse ineptos ad recipiendum Evangelium illos, qui imbuti sunt, & veluti cōsenuerunt, in traditionibus humanis. Vnde liquet etiam ex hac comparatione, nouum veteri præferri, & nouum vinum nouo vtri, rudemq; pannum rudi competere, hoc est, recipiendæ nouæ doctrinæ illos esse aptos, qui animum nouum, repurgatumq; à fecibus humanarum traditionum ad veritatis cognitionem.

XIIII.

Organum illud selectum Iesu Christi, Paulus Apostolus, mores corruptos gentium veteri fermento confert, sanctimoniam verò vitæ, nouæ consper-sioni, seu massæ farinaceæ, & illud abijci iubet, hanc vero retineri. Sic enim scribit Corinthijs 1. Cor: 5. Non est bona gloriatio vestra. An nescitis quod paululum fermenti totam consersionem fermentat, Expurgate itaq; vetus fermentum, vt sitis noua conspersio sicut estis azymi, seu infermentati.

XV.

Fermenti similitudine etiam Christus vsus est pro hypocrisi. Nam Matthæus verba ipsius sic refert cap. 16. Videte & caute à fermento Phariseorum

12
rum & Sadducæorum. Marcus addit, & Herodis. Lucas verò cap. 12. Primum caute à fermento Phariseorum, quod est hypocrisis. Cum autem omnes sectatores Pontificiæ superstitionis, sint hypocrisi dediti & involuti, præcepto Christi adigimur ut fermentum, hoc est iniquationem ab illorum traditionibus & præceptis, atq; etiam moribus, caueamus & auersemur.

XVI.

Tale fermentum & hoc est, quod plenis buccis clamitant ad populum, & ad Reges atq; principes, nihil esse innouandum in doctrina Ecclesiæ, sed audiendos esse Patres, concilia, Romanam Ecclesiam. Metuunt enim ne fiat repurgatio falsæ doctrinæ ab erroribus, per traditiones humanas in populum Dei introductis. Ait enim Apostolus Eph: 5. Nam quæ secreto fiunt ab istis turpe est vel dicere: Sed omnia dum produntur à luce, manifesta fiunt. Nam quidquid manifestum redditur, lumen est.

F I N I S.

Desiderij Erasmi Roterodami lepida illusio
Pontificiorum, qui nouitatis odio laborant,
titulo, Apotheosis Capnionis,

Personæ loquentes.

POMPILIUS & BRASSICANVS,

Pomp.

13
POMP. Vnde nobis petasatus? BRASS. ē Tubinga. Pomp. Nihilne isthic rei noue? Brass. Equidem demiror vsq; adeo mortales omnes teneri siti quadam rerum nouarum. At ego Louanij camelum quendam audiui concionantem, fugiendum esse quidquid esset nouum. Pomp. Vocem Camelo dignam. Dignus erat homo, si tamen homo fuit, qui nunquam mutet veteres calceos, aut putre subligar, semper vescatur putribus ouis, nec aliud bibat quā vapam. Brass. At idem, ne sis nescius, non vsq; adeo delectatur rebus veteribus, vt malit ius pridianum, quā recens. Pomp. Sed omissio camelo, dic quid adfers noui? Brass. adfero quidem, sed vt ille aiebat, malum. Pomp. Atqui isthuc ipsum olim erit vetus. Ita fieri necesse est, vt si omnia vetera sint bona, omnia noua mala, quacunq; nunc noua sunt, fuerint aliās mala, & quae nunc sint mala, sint olim futura bona. Brass. Ita videtur iuxta decretum cameli. Imò consequitur, vt qui olim adolescens fuit malus fatuus, quia recens: idem nunc sit bonus fatuus, quia senuit.

Expecto annuentiam Illustrissimi
 Principis, Domini clementissimi.

Scripta & propugnanda à Steph. Basilio
 Anno 1537.

Innouationes Papisticæ, obseruatae & annotatae
 ab Erasmo Roterodamo, in colloquijs familiaribus, titulo Conuiuium Religiosum.

Si vulgus Christianorum spectes, nonne prora & puppis vitæ
 illis in ceremonijs est? In baptismo quanta religione representantur
 prisci ritus Ecclesiae? Commoratur infans extra fores
 b iij templi

14
templi, peragitur Exorcismus, peragitur Cathechismus, suscipiuntur vota, abiuratur Satanas, cum pompis & voluptatibus suis: tandem ungitur, consignatur, salitur, tingitur, datur negotium susceptoribus, ut puerum curent instituendum. Illi dato nunc redimunt libertatem, & iam puer Christianus dicitur, & est alia quomodo. Mox ungitur denuo, tandem discit confiteri, sumit eucharistiam, consuescit quiescere diebus festis, audire sacrum, ieiunare nonnunquam, abstinere à cibis. Ducit uxorem, accedit aliud Sacramentum. Initiatur sacris, hoc est, fit Monachus vel sacerdos rursus ungitur & consecratur vestis, dicuntur preces.

Sequitur paulopost.

Si quidem magna pars hominum dum his fudit, nihilo secius interim per fas nefasq; congerit opes, seruit iræ, seruit libidini, seruit liuori, seruit ambitioni, sic tandem uenitur ad mortem. Hic rursus ceremonie paratæ. Adhibetur confessio semel atq; iterum, additur unctio, datur Eucharistia, adsunt cerei sacri, adest crux, adest aqua sacra, adhibentur indulgentie, exponitur, aut etiam illic emitur diploma Pontificis, ordinantur parentalia (hoc est, exequie vel sacrificia pro mortuis) magnifice celebranda, fit rursus stipulatio solennis, adest qui clamet ad aures morientis, imò nonnunquam occidit ante tempus, si contingat, ut sepe fit, uocalior aut bene potus. En habes, Christiane lector, Christianismum Papisticum, penè ad unguem, & uelut in tabella depictum, atq; demonstratum.

Admonitio pia Stephani Basilij.

Possem infinita talia noua, Apostolis Christi Domini & primitiue atq; puriori Ecclesie prorsus ignota, recensere ex diuersis Scriptoribus nostri temporis, quæ obseruarunt & legerrunt doctissimi quiq; viri, quibus sordent omnes Pontificum traditiones, præ puritate & simplicitate verbi Dei. Sed quia breuitati modestis omnibus studui, supersedi collectioni eorum. Si quis autem deletatur lectione talium Nouitatum, is querat & inspiciat hæc loca.

Erasmi

aus, suscipiunt
ptatibus suis:
tur negotium
li dato nuno
r, & est alia
fiteri, sunt
dire sacrum,
rem, accedit
achus vel sa
preces.

ilo secius in
seruit libi
uenitur ad
onfessio se
sunt cerei
tie, expro
tur paren
gnifice ce
et ad aures
ingat, ut
stiane
m,

i & pri
re ex di
& lege
traditi
tati mo
em dele
ec loca.
Erasm

Erasmii Roterodami Chiliadas, in explicatione huius adagij. Ne
bos quidem mihi pereat. Doctoris Heerbrandi, Professoris Acade=
mie Tubingen. ac Pastoris Ecclesie eiusdem urbis, doctissimam Apo=
logiam, scriptam & typis excusam, aduersus Iesuitarum calumnias
& defensionem traditionum humanarum. Sed quid ego ista iam apud
Papistas inueterata propter longam consuetudinē, proferre conor?
Quam innumera & stupenda Nouitates, fabule, & somnia con=
tinentur in libro Iesuitarum mihi suspecto, de Iaponiorum, &
aliorum Indiae populorum in Oriente conuersione ad fidem Papi=
sticam? Sunt enim prorsus incredibilia quae ipsi compilarunt in Com=
mentario rerum à Societate Iesu in Oriente gestarum. Cur istos
nihil pudet mentiri? Ex quo autem tempore in Vngariam & Tran=
sylvaniam uolarunt istae Romani Antichristi locustae, quot proposu=
erunt stultae & credulae plebi Papisticae commentitiae epistolas,
nunc de Antichristi ex tribu Dan exortu, nunc de pendente in aere
charta aut tabula, aureis characteribus ab ipso Iesu Christo scripta,
nunc de Prognosticis rerum absurdissimarum & impossibilium,
quae ipsa experientia teste, in fumum abierunt, et vanissimae depre=
hense sunt. Ut verò magis tegerent sua mendacia, ad loca remotis=
sime ab Europa posita direxerunt suas illas visiones et reuelationes,
nempe ad Indiam, Calabriam & Arabiam. Si quem Deus cecitate
mentis non percussit, intus & in cute, quod aiunt, cognoscere potest
istos Iesuitas esse nugarum admirandarum, & risu dignarum, fabri=
catores, sicut olim ceteri eius farinae, seu Ordinis Monachalis fra=
tres & patres (ut uocari gaudent, instar Scribarum & Phariseo=
rum tempore Christi) fecerunt, maxime qui Alcoranum Fracisca=
norum, & vitas Patrum composuerunt, ut homines à simplicitate
verbi Dei auerterent. Si originem sectae eorum, dico Iesuitarum,
valde nuperam, nempe An. Christi 1543. sub Paulo III. Pont.
Romano, & ab ipso confirmato, ortam: si cognomen nugatorium à
Iesu ad se detortum (cum de iure & consuetudine omnium aliarum
sectarum, ab autore Ordinis eorum Ignatio Loyolla Ignatiani nun=
cupari, aut denominari debuissent) si habitum vestium, qui Sacer=
dotes Canonicos quadamtenus representat, si genus vitae duplicis,
hoc est, civilis atq; militaris, seu, ut ipsi vocant, secularis & spiri=
tualis.

equalis, introspectas, nonne hæc omnia Nouitatem spirant? Cur igitur isti nos miseros & humiles Ecclesiarum Christi Pastores, semper Innouationis accusant? ut nempe in odium, iram, carceres, ignem & gladium Principum, si fieri posset, conijciant. Nullum enim non mouent lapidem in aulis Regum, Principum ac Procerum Regni, ut laqueum nobis prepararet suis tum calumnijs et obtreptionibus, tum etiã blanditijs & minis. Sic enim decet filios referre & exprimere naturam, seu genium sui Patris, dico illius, de quo Christus Iesus ad incredulos & duræ ceruicis Iudeos dicebat his verbis. Ioh. 8. Vos ex Patre diabolo estis, & desideria Patris uestri vultis facere. Ille homicida erat ab initio, & in veritate non stetit, quia non est veritas in eo. Cum loquitur mendacium ex proprijs loquitur, quia mendax est, & eius rei Pater. Ego autem quia veritatem dico, non creditis mihi. Haud dubito quin ab illis dolose mihi paretur cedes uel clancularia, uel manifesta, sed donec aduenerit hora exitus mei ex hoc nequam mundo, & sceleribus pleno, nocere non poterunt, Iesu Christo asserente, quod omnes etiã capilli capitis nostri numerati sunt à Patre suo, & unus ex illis in terram non cadit sine voluntate ipsius. Matt. 10. Vbi autem hora illa à Deo definita aduenerit, & dignus habebor martyrio Christi Iesu, Deum, Patrem illum cœlestem, inuocabo & inuoco, per nomen, hoc est, fiduciam mediatoris nostri vnici Iesu Christi, in spiritu sancto, ut det mihi robur constantie in confessione veræ fidei, ne quid uacillem formidine cruciatus mortis, sicut ante me alios fortes Athletas confirmauit, roborauit, animauit, & demum glorificabit in die resurrectionis omnis carnis. Glorifica DEVS sancte, & tu Domine mi, redemptor noster, Iesu Christe nomen tuum, per meam uitam, & mortem. AMEN.

Non nobis Domine, non nobis, sed nomi-
 ni tuo da gloriam.

Dan: IX.

Tibi Domine iusticia, nobis autem confusio faciei.

Vége

Nous loger :

2